

Skogsek.

Sommarek • Stjälkek

Quercus robur

Namnets betydelse

Quercus betyder kraft, makt. *Robur* har samma ursprung som robust d v s stark, hård. Tillhör familjen *Fagaceae*, släktet *Quercus*, arten *robur*.

Hur du känner igen skogseken

I unga år har eken glatt och glänsande, ljusgrå bark, som med åldern mörknar och utvecklas till längsfårad, sprickig, skorp-bark.

Friväxande ekar bildar en kupolformad vid krona, med grov stam, som kan bli flera meter i stamomfång, s k »sparbanksek«.

Som skogsträd i slutna bestånd kan ekar få en högre, rak stam och smal krona s k »stångek«. Skogsekens knoppar sitter strödda och är rundade.

Bladskivor är matt mörkgröna med 3–6 par olikstora flikar och med öronlika flikar vid basen. Undersidan är kal eller glest stjärnhårig. Bladskافتet är inte längre än 0,5 cm. Sidonerver går både till flikarnas spetsar och inbuktningar.

Blomningen sker sen vår med hanblommor i gulgröna långa hängen och honblommor i axlik, upprätt och skaftad blomställning.

Kvist med blad och ollon på sensommaren.

Hanblommor i hängen.

Honblommor.

Knopp.

Pollinering är vindburen. Skogseken kallas även »stjälkek« därför att ollonen sitter på en lång stjälk. Skogsek tillhör ädellövträden.

Ekens betydelse

Eken är känd för sitt mörkbruna, tunga, tydligt ådrat och extremt hårda och hållbara virke.

Det är mycket eftertraktat för möbel och golvtillverkning och förr i tiden även till skeppsbyggen.

Redan i Magnus Erikssons landslag år 1347 var det bötesstraff för att hugga ner ekar. De behövdes till kronans skeppsbyggnad.

Eken kan växa vild där det är tillräckligt varmt för ollonen att mogna och i Sverige går nordgränsen vid Dalälven.

Eken blommar först i femtioårsåldern och kan bli riktigt gammal: Kongeegen i Danmark är 1800 år! Fridlysta Rumskullaeken, vid Norra Kvill, är Sveriges grövsta med 12,8 m i omkrets (i Frisksporttorpet finns en fin bild på Rumskullaeken).

Nyköpings grövsta ek vid Halla är 859 cm i omkrets.

